

Hva er ståstedsanalysen for skoler?

Ståstedsanalysen er et refleksjons- og prosessverktøy og et hjelpemiddel for skolebasert vurdering. Målet er å skape felles refleksjon over skolens praksis og hvilke områder skolen vil prioritere i utviklingsarbeidet sitt. Ståstedsanalysen finnes i to versjoner, en for grunnskoler og en for videregående skoler.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 02.07.2019

Ståstedsanalysen kan gjennomføres som forberedelse til innføring av nytt læreplanverk og til skolebasert vurdering etter at læreplanverket er tatt i bruk.

Fra høsten 2019 er det nye påstander i Ståstedsanalysen fase 2 Egenvurdering. Skolene kan da også selv velge hvor mange og hvilke påstandsbolker de vil ha med.

Vurderingsprosessen og det videre utviklingsarbeidet har som mål å føre til økt læringsutbytte og bedre læringsmiljø for skolens elever.

Forankring og bruk

Leder har ansvar for å legge til rette for prosessen og å involvere skoleeier.

Leder må orientere personalet om Ståstedsanalysen og om de planlagte prosessene. Dere må bli enige om når og hvordan dere skal gjennomføre og følge opp analysen.

Det er avgjørende at hele personalet reflekterer over og drøfter resultatene i de ulike fasene. Målet er at skolen skal bli en god arena for deling og kunnskapsutvikling og at skolen skal få et solid grunnlag for videre

kvalitetsutvikling.

Oversikt over fasene i Ståstedsanalysen

Fase 1: Innsamlet informasjon om skolen

Her blir data om skolens ressursgrunnlag, elevenes læringsmiljø og læringsresultater lastet opp fra Skoleporten. Innenfor hvert av disse områdene kan skolen velge hvilke indikatorer dere ønsker å ha med. Dere kan også velge å ta med data fra lokale undersøkelser.

Påstandene

Påstandene i ståstedsanalysen (bokmål)

Påstandane i ståstedsanalysen (nynorsk)

Fase 2: Egenvurdering av skolens praksis

Fase 2 består av en undersøkelse hvor personalet tar stilling til påstander om skolens praksis. Deretter drøfter personalet det samlede materialet fra fase 1 og fase 2. Materialet skal danne grunnlag for den samlede vurderingen i fase 3.

Tenk på egenvurderingens lengde og innholdets relevans når dere legger til påstander i egenvurderingsdelen. Velg påstandsbolker ut fra hva dere er interessert i å arbeide med og følge opp. Det er funksjonalitet i verktøyet til å følge med på hvor mange påstander som er lagt til i egenvurderingen.

- Hvordan er praksis på skolen? – helhetsperspektivet
- Tilleggsbolk 1: Læringsmiljø
- Tilleggsbolk 2: Læreplanarbeid og skolebasert vurdering
- Tilleggsbolk 3: Elevenes motivasjon, undervisvurdering og læring
- Tilleggsbolk 4: Klasseledelse
- Tilleggsbolk 5: Profesjonsutvikling og skoleutvikling
- Tilleggsbolk 6: Samarbeid skole-hjem
- Tilleggsbolk 7: Arbeid med grunnleggende ferdigheter
- Tilleggsbolk 8: Realfag
- Tilleggsbolk 9: Fellesfag og programfag (revideres 2020)
- Tilleggsbolk 10: Samarbeid skole – bedrift (revideres 2020)

Fase 3: Samlet vurdering

I fase 3 legger ledelsen opp til en prosess hvor personalet ser materialet fra fase 1 og fase 2 i sammenheng.

En god involvering av personalet er avgjørende for solid forankring av konklusjonene og valg av utviklingsområder.

Vi anbefaler bruk av SWOT-metoden som kan gi god systematikk i analyse, prioritering og konklusjon.

SWOT-metoden

Ståstedsanalysen kan brukes i den årlige tilstandsrapporten

Vurderinger som gjøres i Ståstedsanalysen, kan være en god støtte i arbeidet med den årlige tilstandsrapporten til kommunestyret. I Opplæringslova blir skoleeier definert som kommunestyret, fylkestinget og den øverste ledelsen i privatskolene. Skoleeier får innsyn i resultatene av fase 2 i Ståstedsanalysen. Når opplysningene i Ståstedsanalysen brukes i tilstandsrapporten og legges fram for kommunestyret, gjelder kommunens vanlige ansvar for å overholde personopplysningsloven.

Bakgrunn for ståstedsanalysen

Ståstedsanalysen er et refleksjons- og prosessverktøy og et hjelpemiddel for skolebasert vurdering (jf. § 2-1 i forskrift til Opplæringslova og § 2-1 i forskrift til privatskolelova). Målet er å skape felles refleksjon over skolens praksis og hvilke områder skolen vil prioritere i videre utviklingsarbeid. Dette forutsetter at personalet er involvert i analysearbeidet.

Ståstedsanalysen ble utviklet i 2005 i forbindelse med "Kunnskapsløftet – fra ord til handling" og bygger på styringsdokumentene, blant annet Opplæringslova og forskriftene. Ståstedanalysen har blitt revidert etter dette.